

الحاق
افغانستان به
شبکه ارتباطی
منطقه‌ای پکن
در رقابت با هند
که براساس
توافقنامه‌های
ترانزیتی سال
۲۰۱۶، افغانستان
رادروازه‌ای به
بندر چابهار
ویک‌گره
کلیدی کریدور
بین‌المللی
شمال-جنوب
می‌داند دست
برترامی دهد،
اما پیروزی
طالبان دهلی را
در تنگنا قرار داد

بالقوه تلقی می‌کند. با این حال پس از کنار گذاشته شدن طالبان از قدرت هند در افغانستان سرمایه‌گذاری‌های هنگفتی را انجام داد. امروزه هند تلاش می‌کند با طالبان ارتباط برقرار کند، اما تأخیر در برقراری تماس به سختی می‌تواند روابط دوجانبه را در کوتاه مدت به مسیر عادی سوق دهد. در مقایسه با هند چین تماس‌های مکرری با طالبان داشته و از روابط حسنه با پاکستان هم برخوردار است. با تشدید رقابت چین و هند در جنوب آسیا در حال حاضر پکن در افغانستان تحت رهبری طالبان دست برتر را دارد. افغانستان که طرفدار چین است، به گسترش نفوذ چین و توسعه کریدور اقتصادی چین-پاکستان کمک می‌کند و از این طریق بر طرح ارتباط منطقه‌ای هند از مسیر افغانستان تأثیر می‌گذارد. در سطح امنیتی احتمالاً چین تعامل نظامی خود را با افغانستان پایین نگاه خواهد داشت. همان‌طور که بسیاری از پژوهشگران آمریکایی مانند جیسون کمپبل و مایکل دوران اشاره کرده‌اند، ممکن است چین از این فرصت برای پر کردن خلأ استفاده کند یا همراه با روسیه نیروهایی را به منظور ایجاد حوزه نفوذ اعزام کند. با این حال این پیشنهاد بعید به نظر می‌رسد، زیرا دولت چین معتقد است مأموریت‌های حفظ صلح باید در چهارچوب سازمان ملل متحد انجام شوند و هیچ سابقه‌ای در اقدام یک‌جانبه ندارد. همچنین دولت چین نشان می‌دهد که مایل است در افغانستان نقش رهبری را ایفا کند، مشروط بر اینکه سازمان ملل متحد این کار را به عهده او بگذارد.

گلوبال تایمز سلسله یادداشت‌هایی را منتشر کرده بود که در آنها نقش و موقعیت چین در افغانستان پس از خروج ایالات متحده مشخص شده بود. بحث اصلی این است که چین ابداً قصدی برای پر کردن خلأ ایجاد شده توسط ایالات متحده ندارد. (۸) تحلیل‌های اندیشمندان چینی مانند پان گوانگ و ژو بونشان می‌دهند با توجه به گزینه‌های محدود چین گزینه محتمل آن کشور برگزاری مانورهای ضد تروریسم با روسیه یا با کشورهای آسیای مرکزی در چهارچوب سازمان همکاری‌های شانگهای یا گشت‌زنی در امتداد کریدور واخان خواهد بود. در واقع چین پس از آغاز عقب‌نشینی آمریکا با ایران و روسیه درباره ثبات‌سازی در منطقه تبادل نظر کرده بود. چین و روسیه برای تقویت همکاری‌های امنیتی حتی رزمایش دوجانبه هم برگزار کردند. در نتیجه ممکن است چین مجبور باشد برای حفاظت از دارایی‌های اقتصادی خود به متحدی منطقه‌ای چون پاکستان یا سایر ذینفعان وابسته باشد. مدل «پول چین و ارتش کشورهای منطقه» می‌تواند در تثبیت اوضاع در کشور آسیب‌پذیر افغانستان نقش مهمی را ایفا کند.

از نظر راهبردی منطقه جنوب غرب آسیای برای اکثر مردم چین منطقه قابل‌اعتنایی نیست. بسیاری از تحلیلگران سیاسی در پکن بر این باورند که بایدن نیروهای آمریکایی را از افغانستان خارج کرد تا در سایر بخش‌های آسیا به رقابت با چین و مهار آن کشور بپردازد، یعنی همان تاکتیکی که ایالات متحده پس از خروج از سایگون در دوران جنگ سرد به کار برد. دولت بایدن با توصیف چین به عنوان «جدی‌ترین رقیب» جهت‌گیری سیاستش را مشخص کرده بود. کمالا هریس، معاون رئیس‌جمهور ایالات متحده، در جریان سفرش به جنوب شرق آسیا پس از پیروزی طالبان در افغانستان وعده داد اولویت آنی ایالات متحده خروج از افغانستان است. انتقاد شدید هریس از موضع تهاجمی چین در اقیانوس آرام ناراضی‌تانی شدید پکن را برانگیخت. انتظار می‌رود که چین در واکنش به رقابت فزاینده با ایالات متحده در منطقه روی کشورهای منطقه هند-اقیانوس آرام تمرکز بیشتری داشته باشد. به هر حال